

Bakarra eraman zuten, adimen urritasunik ez zuena.

Eta oso kasu larria da, baina ez da haurdunaldi subrogatuaren ondorioa. Zalantzarik gabe gurasoek abandonatu egin dute haur hori, eta haiengan jarri behar da fokua eta ardura. Arazoa da Tailandian ez dagoela zorrotz araututa subrogazioa. Esaterako, abandonu hori AEBetan gertatu izan balitz, oso garbi legoke gurasoek abandonatu dutela haurra, filiazioa oso garbi egongo bailitzateke haurrak jaio baino lehen. Eta, beraz, ardura legal eta ekonomiko guztiak gurasoenak izango lirateke, argi eta garbi.

Munduko toki zenbaitetan, Indian kasu, ernalketa subrogatuan parte hartzen duten emakumeen egoera txarra dela salatu izan da maiz.

Guk ernalketa subrogatua defendatzen dugu, moralki onargarria eta defendagarria iruditzen zaigulako. Segur aski munduko toki batzuetan praktika txarrak eta desegokiak izango dira horren bueltan. Praktika txarrak gaizki egituratutako sistema baten ondorio dira. Horregatik defendatzen dugu

haurdunaldi subrogatua zehatz eta zorrotz arautzea munduko toki guztietan, hori parte guztien mesedetan izango delako.

Estatu espainolean martxan da herritarren ekimen legeile bat haurdunaldi subrogatuak legeztatzeko eta arautzeko eskatuko duena.

Aurreikusten da 2015ean aurkeztuko dela Kongresuan.

Horretan ari gara, sinadurak biltzen. Izan ere, laster sartuko da indarrean Erregistro Zibilaren lege berria, eta egoera berezia gertatuko da. Estatu espainolak atzerriko haurdunaldi subrogatuak onartuko ditu, baina ez estatuan bertan. Bitxia da egoera. Hortik abiatuta, Espainian arautzea bultzatu nahi da. Hori da asmoa. Urrats oso garrantzitsua izango da.

Askok aldatuko litzateke panorama Estatu espainolean haurdunaldi subrogatuaren bidea irekiko balitz, ezta?

Zalantzarik gabe. Ernalketa teknika hori erabili behar dutenek ez lukete atzerrira jo beharko, etxetik gertu egin ahal izango lukete prozesu guztia. Gogorra da zure

seme-alabak milaka kilometrora dagoen emakume baten sabelean daudela pentsatzea. Horrek asko erraztuko lituzke gauzak. Bidaia luzeak ekidin, izapideak, marko legal desberdinak, kezak... Eta ekonomikoki ere bideragarriagoa izango litzateke, eta atzerrian uzten den diru hori guztia estatuan geratuko litzateke.

Estatu espainolean arautzen bada, legedi bat prestatu beharko da. Nolako legeak aldarrikatzen dituzue?

Guk sistema praktikoa bat aldarrikatzen dugu, ugalketa arazoak dituzten familientzako benetako irtenbidea izango dena. Eta horrek berekin dakar emakumearentzako ordain ekonomikoa. Ezinbestekoa ikusten dugu, baita moralki ere, eskainitako zerbitzu horren truke dirua jasotzea. Beste donazioen kasuan ere ordainketa bat dago tartean, bai hazia ematen dutenentzat, baita obuluak ematen dituztenentzat ere. Subrogazioarekin, berdin. Guretzat onargarria da hori. AEBetan ere hala dago arautua, baina ordain ekonomikoak ezin du izan subrogaziorako motibazio nagusia. Eta hori oso zorrotz zaintzen da. Badaude ereduak, batzuk jarraitu

beharrekoak eta besteak, ez. Esaterako, Erresuma Batuan arautua dago subrogazioa baina legedi oso-oso hertsia da eta, ondorioz, oso kasu gutxi ematen dira urtean. Are gehiago, Erresuma Batuko jendea Ameriketako Estatu Batuetara jotzen ari da haurdunaldi subrogatuak egitera. Guk ez dugu horrelako sistemarik nahi.

Gizartea beti joaten da legeen eta araudiaren aurretik. Baita kasu honetan ere?

Hori espero dut, horretarako egiten dugu lan. Egia da subrogazioaren inguruko ikuskera asko aldatu dela. Filosofiako irakasle batek esana da «ikuskera moral desberdina duen gutxiengo bat» garela gu. Agian bai. Baina munduan barna bidaiatu eta gure ikuskera asko zabaldu dugu, eta etorri eta gure gizarteari ikusi duguna kontatzen diogunean gizarteak ere zabaldu egiten du bere ikuskera. Uste dut hori pasatzen ari dela. Gure seme-alabekin bueltatu eta gure ingurukoei istorioa kontatzen diegunean galderak, kezak eta zalantza moralak sortzen zaizkie. Baina prozesua ezagutzean, erabat aldatzen da beren ikuskera.

Diruzurrak

Amaia Agirre

Zer da egia? Zer da gezurra? Zer da aurpegia izatea? Eta zer iruzurra egitea? Javier Marotoren hitzek aurkako iritziak sorrarazi dituzte, eta zenbaitengan mina eragin ere bai. Baina bada aldekorik ere, bai noski. Izan gaitezzen errealista. Joka dezagun garbi, dirua tartean denean joko zikina nagusi baldin bada ere. Etorkinak gizarte laguntzetatik bizitzera etortzen direla esan zuen Gasteizko alkateak, eta urak harrotu dira.

Nik duela urtebete zortea izan nuen hainbat eta hainbat etorkini egindako elkarriketak entzuteko, eta horietako bakar bat ere ez zen Euskal Herrira bizkarroi zereginetara etorri. Norbere sorterrira eta jaiotetxea uztea bizitzako erabakirik gogorrenetakoa da. Zer esanik ez seme-alabak eta bikotea han utzi behar badituzu.

Nire arreta bereganatu zuen kontu bat

bazen elkarriketa horietan, ordea. Gipuzkoako herri txiki batean bizi zen familia baten testigantzak hunkitu ninduen. Baserrri batean lanean ari zen bikote baten kontakizuna zen. Hiru seme-alabarekin bizi ziren euren inoiz izango ez zen baserri batean. Lanaren truke irabazten zuten eguneroko ogia, eta baserriaren jabeekin batera bizi ziren, errespetuan eta elkarbanaketan oinarritzen zen bizimodua eraikiz. Euren sorterrrian eskuratzea ezinezkoa zitzaien etorkizun batekin ametsetan.

Euskal herritarrok etorkinekiko genuen jarreraren inguruan galdegin zitzaizenean, honelaxe erantzun zuen amak: “Gu geu etorri gara beste lurralde batera, eta guk geuk eman behar ditugu lehenengo pausuak. Guk geuk egokitu behar dugu bertara eta bertako ohituretara zein hizkuntzara. Ahalegin hori eginez gero, nonahi izango gara ongietorriak”.

Xapo! Herri txiki eta euskaldun batean bizitzeak onurak eta zailtasunak ere bazituela gaineratzen zuten, baina euren seme-alabak dagoeneko euskaldunak zirela aitortzen zuten, eta horrek zimiko bat eragiten

zion. Hego Ameriketakoak dira, baina Euskal Herriko biztanleak, eta nortasuna baikoitzak bere modura eraikitzen du.

Barne gatazka izugarria bizi du familia horrek. Seme-alabek ez dute gurasoen sorterrira itzuli nahi, baina gurasoek ez dute beste desirarik. Inpotentzia, esker ona eta poz gazi-gozoen artean, bazen samina eragiten zion zerbait, eta elkarriketatzaileari argi utzi nahi izan zion: “Etorkinok ospe txarra dugu zenbaiten artean, baina gure artean ere denetarik dago. Egia da batzuk kolpe zorririk jo gabe bizi direla gizarte laguntzei esker, baina nik lehenengo lau hilabeteetan soilik eskatu nuen laguntza, eta ez dut kanpotik gatozen langileon izena zikintzen utziko. Etorkinen artean, euskal herritarren artean bezalaxe, zuzen jokatzen dutenak daude, eta ahal duten heinean laguntzetatik bizi nahi dutenak ere bai”.

“Bejondeizula!”, pentsatu nuen neure artean. Gure etorkizunak kolore beltza omen du, baina ez dut uste euren azalak eman dionik kolore hori. Han eta hemen, era guztietako pertsonak eta jokabideak omen. Amen! •